

МІНІСТЕРСТВО
СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
(Мінсоцполітики)

вул. Еспланадна, 8/10, м. Київ, 01601, тел.: (044) 226-24-45, факс: (044) 289-00-98 E-mail: info@mlsp.gov.ua,
Код ЄДРПОУ 37567866, реєстраційний рахунок 35213015078737 в ДКСУ м. Києва, МФО 820172

18.04.2019 № 22/0/215-19

На _____ від _____

Щербата Н. М.

foi+reguest-48350-e8f3fe9e@dostup.pravda.com.ua

Шановна Наталю Михайлівно!

Директорат стратегічного планування, координації політики та євроінтеграції Міністерства соціальної політики розглянув Ваш лист від 12.04.2019 щодо фактичного прожиткового мінімуму і повідомляє.

Правова основа для встановлення, затвердження та застосування прожиткового мінімуму в Україні визначена Законом України „Про прожитковий мінімум” від 15.07.1999 № 966-XIV (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/966-14>) (далі – Закон № 966).

Зокрема, поняття „прожитковий мінімум” визначено у статті 1 Закону № 966, згідно з якою прожитковий мінімум вартісна величина достатнього для забезпечення нормального функціонування організму людини, збереження його здоров'я набору продуктів харчування, а також мінімального набору непродовольчих товарів та мінімального набору послуг, необхідних для задоволення основних соціальних і культурних потреб особистості.

Сфера застосування прожиткового мінімуму визначена у статті 2 Закону № 966, а саме:

- „Прожитковий мінімум застосовується для:
 - загальної оцінки рівня життя в Україні, що є основою для реалізації соціальної політики та розроблення окремих державних соціальних програм;
 - встановлення розмірів мінімальної заробітної плати та мінімальної пенсії за віком, визначення розмірів соціальної допомоги, допомоги сім'ям з дітьми, допомоги по безробіттю, а також стипендій та інших соціальних виплат виходячи з вимог Конституції України та законів України;
 - визначення права на призначення соціальної допомоги;
 - визначення державних соціальних гарантій і стандартів обслуговування та забезпечення в галузях охорони здоров'я, освіти, соціального обслуговування та інших;
 - встановлення величини неоподаткованого мінімуму доходів громадян;
 - формування Державного бюджету України та місцевих бюджетів.

Для оцінки рівня життя в регіоні, розроблення та реалізації регіональних соціальних програм, визначення права на призначення соціальної допомоги, що

фінансується за рахунок місцевих бюджетів, органами місцевого самоврядування може затверджуватися регіональний прожитковий мінімум, не нижчий від встановленого відповідно до цього Закону.”

Згідно із частиною четвертою статті 4 Закону № 966 прожитковий мінімум щороку затверджується Верховною Радою України в законі про Державний бюджет України на відповідний рік.

Крім того, слід зазначити, що відповідно до статті 6 Закону України від 05.10.2000 № 2017-III „Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії” (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2017-14>) „базовим державним соціальним стандартом є прожитковий мінімум, встановлений законом, на основі якого визначаються державні соціальні гарантії та стандарти у сфері доходів населення”. Отже, для встановлення державних соціальних гарантії застосовується прожитковий мінімум, затверджений в законі про Державний бюджет України на відповідний рік.

При цьому, звертаємо увагу, що сфера застосування *фактичного* розміру прожиткового мінімуму визначена у статті 5 Закону № 966, якою, зокрема визначено, що „для спостереження за динамікою рівня життя в Україні на основі статистичних даних про рівень споживчих цін центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сферах трудових відносин, соціального захисту населення, розраховує щомісяця фактичний розмір прожиткового мінімуму на одну особу, а також окремо для тих, хто відноситься до основних соціальних і демографічних груп населення”. Центральним органом виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику, зокрема у сфері трудових відносин та соціального захисту є Міністерство соціальної політики України, про що зазначено у Положенні про Міністерство соціальної політики України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17.06.2015 № 423 (зі змінами) (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/423-2015-%D0%BF>).

До 2016 року включно при розрахунку фактичного прожиткового мінімуму застосовувались набори продуктів харчування, непродовольчих товарів та послуг, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 14.04.2000 № 656 „Про затвердження наборів продуктів харчування, наборів непродовольчих товарів та наборів послуг для основних соціальних і демографічних груп населення” (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/656-2000-%D0%BF>), та наказ Мінпраці, Мінекономрозвитку, Держкомстату від 17.05.2000 № 109/95/157 „Про затвердження Методики визначення прожиткового мінімуму на одну особу та для осіб, які відносяться до основних соціальних і демографічних груп населення” (zareestrovano в Мін’юсті 12.06.2000 за № 347/4568) (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0347-00>).

Починаючи з 2017 року застосовується постанова Кабінету Міністрів України від 11.10.2016 № 780 „Про затвердження наборів продуктів харчування, наборів непродовольчих товарів та наборів послуг для основних соціальних і демографічних груп населення” (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/780-2016-%D0%BF>), та наказ Мінсоцполітики, Мінекономрозвитку, Держстату від 03.02.2017 № 178/147/31 „Про затвердження Методики визначення прожиткового мінімуму” (zareestrovano в Мін’юсті 01.03.2017 за № 281/30149) (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0281-17>).

Відповідно до Закону № 966, з урахування внесених змін, зокрема Законом України від 12.02.2008 № 122-VI (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/122-17>), оприлюднення фактичного розміру прожиткового мінімуму здійснюється з 2008 року.

Вищезазначеними Методиками визначення прожиткового мінімуму встановлено порядок проведення розрахунку розміру прожиткового мінімуму та форму розрахункових таблиць, які не передбачають офіційного підписання цих розрахунків. При цьому, ці Методики не визначають конкретний вид програмного забезпечення чи інших технічних засобів, що мають застосовуватися для здійснення відповідних обчислень.

Згідно із статтею 5 Закону № 966 інформація щодо фактичного розміру прожиткового мінімуму оприлюднюється до 20 числа наступного місяця на офіційному веб-сайті Мінсоцполітики, що і здійснюється щомісяця у межах встановленого терміну із зазначенням дати публікації (<https://www.msp.gov.ua/timeline/Pokazniki-socialnoi-sferi.html>). Одночасно з цим на веб-сайті розміщуються повні розрахунки фактичного розміру прожиткового мінімуму, проведені відповідно до Методики та узагальнені таблиці, у яких з моменту початку оприлюднення (починаючи з 2008 року) у форматі Excel наведена помісячна узагальнена інформація щодо розміру зазначеного показника для проведення аналізу його динаміки та здійснення будь-яких порівнянь (<https://www.msp.gov.ua/content/socialni-standarti.html>). З розрахунками фактичного розміру прожиткового мінімуму у 2008-2014 роках можна ознайомитися за посиланням <https://www.msp.gov.ua/news/10482.html>, а у 2015-2019 роках – <https://www.msp.gov.ua/news/12286.html>.

Крім того повідомляємо, що Порядок оприлюднення у мережі Інтернет інформації про діяльність органів виконавчої влади затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 04.01.2002 № 3 (зі змінами). Зазначений Порядок не передбачає конкретний формат представлення інформації на офіційних веб-сайтах, тобто метод розміщення, порядок переходу за посиланнями тощо. Також не є обов'язковим існування індивідуальних інтернет-адрес для кожної публікації, зазначення конкретного виконавця, відображення графічного підпису, назви структурного підрозділу. Кожна інформація, розміщена на офіційному веб-сайті Мінсоцполітики, є його офіційним продуктом і не може вважатися анонімною.

При цьому розміщена інформація на веб-сайті Мінсоцполітики передбачає формат перегляду для людей з порушенням зору. Також ця інформація може бути збільшена за допомогою програмних засобів шляхом зміни масштабування.

Інформація щодо публікації у засобах масової інформації фактичного розміру прожиткового мінімуму відсутня.

Інформація щодо фактичного розміру прожиткового мінімуму щомісяця надсилається Верховній Раді України, Кабінету Міністрів України, Адміністрації Президента України, Спільному представницькому органу сторони роботодавців на національному рівні, Спільному представницькому органу репрезентативних всеукраїнських об'єднань профспілок на національному рівні (електронні копії, засвідчені електронною печаткою Мінсоцполітики, додаються).

В цілому з червня 2000 року по квітень 2019 року Міністерством було проведено 227 розрахунків фактичного розміру прожиткового мінімуму на одну особу та для основних соціальних і демографічних груп населення, з моменту набуття чинності норми щодо їх оприлюднення – 135. Інформація щодо фактичного розміру прожиткового мінімуму з травня 2000 року по березень 2019 року в електронному форматі, засвідчена електронною печаткою Мінсоцполітики, додається.

Відповідальним за проведення розрахунку фактичного розміру прожиткового мінімуму та його оприлюднення на офіційному веб-сайті є Директорат стратегічного планування, координації політики та євроінтеграції. Інформація про оприлюднення розрахунків фактичного прожиткового мінімуму погоджується із заступником Міністра соціальної політики – куратором вказаного структурного підрозділу відповідно до розподілу обов'язків.

Додатки:

1. Електронні копії листів Мінсоцполітики щодо фактичного розміру прожиткового мінімуму, засвідчені електронною печаткою Мінсоцполітики.
2. Інформація щодо фактичного розміру прожиткового мінімуму з травня 2000 року по березень 2019 року в електронному форматі, засвідчена електронною печаткою Мінсоцполітики.
3. Електронна копія листа Щербатої Н. М. від 12.04.2019, засвідчена електронною печаткою Мінсоцполітики.
4. Джерело офіційного оприлюднення на веб-сайті Мінсоцполітики.

З повагою

Заступник генерального директора

Н. Підлужна

